

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Publ. Society'n kustantamana.

Tilauhinnat Yhdysvaltoihin:
I vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00
Canadaan ja Suomeen:
I vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR

Box 99, Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 18th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

Subscription rates in the United States
One year \$1.75 — 6 months \$1.00
IN CANADA:
One year \$2.00 — 6 months \$1.15

Toimitus:

HELMI MATTSON

Box 99, Astoria, Ore.

Työläiset näkevät nälkää, mutta auttavat tovereitaan sittenkin!

Kummallinen on kapitalistinen yhteiskuntajärjestelmä. Ne ihmiset, jotka kaiken tuottavat, näkevät nälkää ja ne harvat loiseläjät, jotka omistavat tuotantolaitokset, elävät kuin paratiisissa ihannuudessa vaikka eivät koko eläytyn elämänsä aikana kertaakaan riittäneet aseta. Kuitenkin heille kasvavat voitto-osingot syödessä, nukkuessa ja kulkien paikasta toiseen nauttimassa maailman ihannuudesta.

Nämä loiseläjät tuskin tuntevat niitä laitoksia, joissa heille tuhansien raatajien ahkerat kädet tuottavat rikkauksia. Eivät he tunne näitä raatajia, paitsi numeroina työnjohtajien ja tilikirjan lehdeillä. Eivät he ikinä käy katsellessaan tehtaidensa työmiesten kärsineitä kasvoja ja heidän puutteessa ja kurjuudessa eläviä vaimoja ja lapsia. Nämä loiseläjät sen sijaan kulkevat juhlasta juhlaan, nautinnosta nautintoon ja uskovatpa aivan tosissaan, että heillä on OIKEUS siihen. Niin kauan kuin kapitalistinen järjestelmä on voimassa, voivat he pitää tämän "oikeutensa", he voivat nauttia niistä työntuloksista, joita raatajat nälkää ja puutteessa tuottavat. Heillä on "oikeus" sulkea tehtaansa, kun ei ole kylliksi markkinoita tavaroille, kun ei kyllin nopeaan virtaan kulta kassaholveihin. Heillä on "oikeus" ajaa raatajat tuhat joukoissa maata kiertämään. Tätä kaikkea me nyt parhaillaan saamme katsella ja kokea.

Kapitalistit eivät anna armoa parhaimmillekään puoltajilleen. Nekin, jotka sotatantereella menettivät osia ruumiistaan taistelllessaan "maan voittoon viemiseksi", saavat nyt ottaa samaa nälkäkuuria kuin muutkin työläiset. Lehdissä kerrotaan harva se päivä, miten taas siellä ja siellä työttömät sotilaat maršivat, vaatien työtä — vaatien leipää!

Onpa sattunut sellaisiakin tapauksia, että maailman sodan veteraaneja on tavattu nälkää pyörtyneinä. Eikä nämä katkerat näyt ole ainoat, niitä on lukemattomia eri lajeja tässä "hyvinvoinnin maassa. Itsemurhia tapahtuu niin usein, että tuskin saartakaan osaa niistä päivänvaloon saartetaan, sanomalehdet eivät niistä yksityiskohtaisesti edes ennätä mainita.

Siellä miehiä työväki kykenee ta-

telemaan oikeuksiensa puolesta, kuten esim. West Virginiassa ja Wash. valtiossa y.m. niin sinne lähetetään kiireen kaupalla palkattuja ammattihurtia pitämään työläisiä kurissa — työläisiä, jotka ainoastaan pyytävät leipälohkiaan hieman suuremmaksi.

Samaan aikaan, kun oma maa on työttömyyttä ja niiden seurauksia — nälkää ja kurjuutta täynnä, ollaan loiseläjien ja heidän kätyriensä taholta valmiit soimaamaan Neuvosto-Venäjää, että niin ja niin huonosti siellä on asiat.

Katsokaapa nyt, miten huonossa kunnossa ovat työväen valtion asiat, on luokkataistelun sisältö. Ainoastaan ei työväki pysty hallitsemaan, kaikki siellä menee rappiolle jne. Puhuvat toisesta, mutta ei huomata suurta "raiskaa omassa silmässä."

Tämän maan työväestö, joka lehdistänsä välityksellä saa oikeita tietoja Neuvosto-Venäjältä, kaiken puutteen puristuksen ja kapitalismin rautakorun runtelemina, ojentavat luokkataistelemaan auttavaa kättään. Heissä hehkuu lämmin osanottavuus niitä tovereita kohtaan, jotka parhaillaan Neuvosto-Venäjällä taistelevat luonnonvoimain pakoituksesta näiden puristuksessa. Kato on kohdannut suurta maa-aluetta, joten se tuottaa vastoinkäymistä miljoonille työväen taivallan tovereille. Mutta koko maailman työväenluokan ojentaa jo auttavaa kättään ja tämän maan työväestö rientää mukaan. Kun Venäjän työväki elää yli ahinkoaajan merkitsee se työväenluokan voimistamista koko maailmassa. Kapitalistien vainoivat eivät enää voi, eivätkä saa repiä rikki työväenvaltiota. Koko maailman työläiset rientävät tukemaan heitä.

Sisä, vaikka kotona ovat asiat huonosti, niin tovereille täytyy apua ylettyä.

Työläisnaisten järjestäminen

Kiertämätön totuus on se, että naisilla on oma paikkansa työväenluokan luokkataistelussa. Kysymys on vaan siitä, kuinka voisimme parhaiten saada kaikki työväenluokkaan kuuluvat naiset käsittämään sen tosiasian, että ainoastaan naiset itse voivat tämän tehdä onnistuneimmin. Juuri tänä aikakautena ovat esillä monet tärkeät kysymykset, jotka vaativat kaikkia luokkamme naisia ottamaan järjestäytymiskysymyksen omakseen, sekä vaativat tositoiminnalla alkamaan poistamaan sitä ennakkoluuloista käsitettä mikä on aina vallinnut, että mitäs me naiset nyt siellä — hyvä kunhan miehetkin ovat matkassa.

Nyt ei ole kysymys ei naisista naisina ja miehistä miehinä, vaan työväestö luokkana ja koko työväenluokkaa käsittävistä luokkataisteluista, johon jokaisen työläisen on astuttava mukaan, olkoona sitten nainen eli mies.

Tämän vuoden huhtikuun ja heinäkuun välisenä aikana ollessani kiertomatalla Ore. Wash. alueen suomalaisilla asutuksilla ja S. S. Osastoissa, hyvin huomattava seikka oli se, että kaikissa puhetilaisuuksissa samoin kuin osastojen kokouksissakin olivat naiset verrattain vähälukuisesti edustettuina. Se oli omiaan toteamaan sen seikan, että naiset eivät ole ottaneet asiaa kyllin vakavalla kannalla, jotenka on toivottavaa, että asia korjaantuu aivan lähiesessä tulevaisuudessa. Erittäinkin juuri nyt, kun on vielä kysymyksessä Toverittaren levitysryntäys, joten agitat-

sionityötä on jatkettava entistä voimakkaammin. Siksi on juuri nyt

naisten otettava asia omakseen ja tehtävä kaikki voimansa agitatsiosionityön eteen. Kaikissa niissä tapauksissa jolloin Aluetoimikunnan tai Keskusviraston puolesta lähetetään puhujia paikkakunnalle, on kaikkien luokkatietoisien naisten velvollisuus kehoittaa toisia saapumaan tilaisuuteen, samoin kuin myöskin tulee kehoittaa yhtymään S. S. osastoihin ja ennenkaikkea käymään osaston kokouksissa ja ottamaan osaa osastotoimintaan, sillä juuri toiminnassa luokkataistelun sisältö. Ainoastaan silloin ja siellä, missä joukot ovat koolla, siellä voidaan tehdä valmistustyötä.

Vaikeuksia kyllä on olemassa juuri naisten mukana olemiseen, sillä onhan nykyinen järjestelmä sitonut naisen verrattain ahtaisiin puitteisiin kodin piirissä, sekä kaikenlaisissa ennakkoluuloissa, vaan niistä on päästävä vapaaksi hinnalla millä hyvänsä. Jokaisen työläisnaisen velvollisuus on varata itselleen tilaisuus kehittää itsestään vapaa ja itsenäinen, sillä tieto on sittekin valtaa ja sitä hankkimaan on ryhdyttävä jokaisen. Esteet on raivattava pois tieltä, olkooppa ne kuinka vaikeita tahansa. Tilanne on tällä kertaa vakavampi kuin koskaan ennen, ja siksi juuri on toiminta myöskin saatava entistä tiiviimmäksi ja ehjemmäksi, vaan se voi käydä pänsä ainoastaan silloin kuin kaikki työläiset ovat mukana yhteistyössä. Siis jokainen mukaan! Aika käskää, naisten oma etu käskää ja koko työväenluokan etu käskää! Yhtykää yhteen, levittäkää työväen sanomalehtiä, tehkää kaikki voitavanne luokkatietoisuuden levittämiseksi.

heitä vain löpöttelijöiksi tahdotaan sanoa.

Naisten lehden tilaajamäärä on nyt jo kymmenessä tuhannessa. Tähän saavutukseen ei suinkaan pysähdytä. Viiteentoista tuhanteen aiotaan tämän levitysryntäyksen aikana päästä. Tarvokkaista, ahkerista asiamiehistä ja naisista se asia suuresti riippuu, pääsemmekö päämäärään eli ei.

Nyt on mentävä kaikkien niiden pussissa eläjien luokse ja sanottava nämä vakavat sanat: nykyisenä aikana jokaisen suomalaisen työläisnaisen tulee tietää, mitä maailman työläisnaiset toivovat. Tulee tietää, että pelastuksen päivä jo hämmöittää. On aika herätä unesta ja katsella aamuruskon kajastusta idän taivaalla. On aika ryöhtää itsenne taisteluun koko maailman työväenluokan vapauttamiseksi kapitalismin orjuudesta. Ken ei kutsua kuule, hän nukkukoon omassa pienessä maailmassaan, kunnes hänet pakottavat voimat herättävät. Ne saartavat hänet aikanaan, saartavat kurjuuden ja puutteen muodossa. Nyt ollaan kyllin nopeasti sellaiseen tilanteeseen joutumassa. Vatsan kautta tehty agitatioi auttaa, ellei kirjallisuus ja sanomalehdet tee mitään vaikutusta.

Työläisnainen! Seuraa aikaasi! Älä jää toisista jällelle, vaan astu vapautta etsivän joukon riveissä.

ULKOMAILTA

Englantilaisen taiteilijattaren mieltä Neuvosto-Venäjistä

Englantilainen taiteilijatar rva Clare Sheridan on julaisut Neuvosto-Venäjällä oleskelunsa johdosta kirjan "Russian Portraits", josta otamme tähän kaksi kohtaa hänen muistelmistaan, jotka heijastavat hänen vakiintunutta käsitystään yhdeltä puolelta niistä aineellisista ilmiöistä, joihin elämä Neuvosto-Venäjällä nojaa, ja toiselta puolelta neuvostovaltion vihollisten pilkasta ja heidän usein alhaisista näkökannoistaan.

Englantilainen palasimensa aattohetkinä kirjoittaa taiteilijatar päiväkirjaansa seuraavan mieltelmäin:
Marraskuun 2 p. 1920.

Moskovassa.
"Minä rakastan täällä vallitsevain ilmiöiden perusajatuksia ja sitä hedelmöittävää sisällistä energiaa. Ellei minulla olisi lapsia (Englannissa) niin jäisin minä tänne ja tekisin työtä. Täällä ehkä ei ole ravintoa ruumiille, mutta täällä on yllin kyllin ravintoa sielulle; ja minä eläisin kernaammin puutteessa jättäjäyrityksen ilmiöissä kuin ylellisyydessä toimitettomien keskuudessa. Minulla ei ole enää unelmia kodista ja minä olen tottunut olosuhteisiin, mitkä ensialusnäyttävät kovilta. Minä olen kiitollinen elämän rauhasta, jonka minä kerran erehdyin olettamaan ikäväksi, ja nautin monien elämää rasittavien sivistyksen muotivaatimusten häviömisestä. Minun elämäntapani soveltuu minulle oikein hyvin. Minä olen iloinen ettei minun tarvitse huolehtia talouden hoidosta. Mieluummin tyydyn kehnompaan ravintoon kuin olettamaan naisten nenälle, niin voihan sanoa, että naiset ovat nyt jo jona. Mitä palvelijatar särkee, ei minun eikä liikuta mitenkään minua. Täällä ei ole sellaisia painajaisia kuin kaasaluskut, verot, vuokrat ja hinnat tai tuloveroilmoitukset. Minun ei milloinkaan tarvitse alleki-

Ajasta jällellä

Kuka on ajasta jällellä?

Tietysti jokainen, joka ei seuraa maailman tapahtumia sanomalehtien ja kirjallisuuden avulla. Sellainen työläinen elää kuin pussissa, ei tiedä mistään mitään. Jos sattuu jollainkin kuulemaan aikaansa seuraavan naapurin juttelevan mieltäkiinnittävästä maailman tapahtumista, hölmistyy hän niistä ja ihmettelee, että kaikkia sitä kuulee, vai on sellaista tapahtunut jne.

Tällaisen kuoreensa sulkeutuneen väytelijän tavalla ei pitäisi kenenkään työläisen enää tänä aikakautena elää. Työväen sanomalehdet tiedottavat niin paljon uusia asioita joka päivä, että niistä riittää mieltämiä kyllin runsaasti, että ei ole pakko kierrättää ajatusmaailmaansa joku päiväisyyden suppeassa näköpiirissä.

Varsinkin naisväkeä tavataan moittia siitä, että heidän ajatuksensa eivät jouda muualle kuin naapurin asioihin, laajemmalle alueelle ei niiden sanota ylettyvän.

Jos tuo on totta, niin ompa ikävä juttu!

Siitä soimauksesta pitää kerta kaikkiaan päästä eroon. Meidän tulee näille soimaajille näyttää, että pystymme seuraamaan aikaa aivan niin kuin miehetkin. Jos tästä asiasta yhä ilkkumaan tullaan ja käydään kordan naisten nenälle, niin voihan sanoa, että naiset ovat nyt jo jona. Mitä palvelijatar särkee, ei minun eikä liikuta mitenkään minua. Täällä ei ole sellaisia painajaisia kuin kaasaluskut, verot, vuokrat ja hinnat tai tuloveroilmoitukset. Minun ei milloinkaan tarvitse alleki-